

KRITIKA

Neobvezujoča čustvena "terapija"

✚ **Nika Arhar**

V repertoarni okvir Mestnega gledališča ljubljanskega se krstna uprizoritev Karaok vpisuje s tematskimi impulzi sodobnosti in formo glasbenega gledališča. Slednjo razvija gledališče predvsem v vsečeno dostopni maniri na velikem odru, zato je premik na Malo sceno, tudi ob poznavanju avtorjevega doslejnjega dela, obetala drznejši pristop k žanru in njegovi podobi. Še zlasti ker **Jure Novak** svojo znanstvenofantastično glasbeno dramo postavlja v kontekst distopične prihodnosti in s tem spodbudi referenčni okvir futuristične vizije, ki prinaša oster pogled na sedanost. Zato je nenavadno, kako izrazito je odrski milje Karaok svet lahkotne, nerefektirane in preproste današnjosti.

Kritični okvir materializira v enostavnem nasprotju nove stvarnosti »očrvičene« in srečne družbe ter treh nestandardiziranih obstrancev, ki Črva za srečo ne želijo ali ne zmorejo pogoltniti. Na tem izhodišču se Novakovo besedilo vseskozi ponuja kot priložnost za apliciranje idej, ki jih kot režiser neposredno prelije tudi v uprizoritveno zasnovano. Utemeljena na dvojnostih – med zunaj in znotraj, srečo in njenimi sencami, nepopolnim in njegovo lepoto, realnim in njegovo konstrukcijo – razodeva intenco po razgrinjanju »resnic« v družbi, ki se od človeka odmika h konsenzu nenehne sreče, s tem pa k alternativnim javnim podobam in fiktivnim idealom. Pri tem se zdi, da želijo ustvarjalci izpeljati eno ključnih potez subverzije z retro vizualno podobo, ki znanstvenofantastično možnost skrivoma poišče prav v aktualni pojavnosti. A zamišljena sedanost je polna razpršenih, vsakdanje prepoznavnih in skromnih, neizostrenih idej.

Klub s karaokami je tako prizorišče čustvenega očiščevanja, psihološkega premora, pa tudi sproščanja osebnih dilem kot morebitne priprave na sprejetje norme sreče; prostor dvoumne eskapistične svobode zasebnega in neprilagojenega, kjer stenska zvočna izolacija vzbuja tudi konotacije oblažene varovane sobe (scenografija **Urše Vidic**). Da gre za popolnoma nadzorovan in programiran sistem, nam s komentiranjem dogajanja v klubu in reklamiranjem Črva daje vedeti »očrvičena« **Karin Komljanec**. Tipizirana kot robotsko uglajena propagandna figura je rahla karikatura prototipa uspešnosti in ironično udeleženo protislovje tehnološkega črva oziroma njegove ideje po-

notranjene represije kot vrhunca paradigme individualne samouresničitve in samooblikovanja.

Avtorjev etični pogled je ves čas na strani nesocializiranega tria; njim pripadajo središče odra in klubsko-zvezdniške luči, pravica do avtentičnih, tudi negativnih občutij in vprašanj o sreči, pravica do odločitev, napak in nesreče. Kontekst z vso nakazano kritiko tu postane programska podlaga za možnost celovitega razpona individualnega čustvovanja kot bistva človeškega. **Viktorija Bencik Emeršič**, **Gašper Jarni** in **Gregor Gruden** so nevrotični, polni strahov in jeze, a je v pristranskosti teze njihova negativnost povsem estetizirana in neprepičljiva. Uprizoritev jo zapeljuje tudi v prijetno ugodje čustvenega popa in njegove predaje poenostavljeni sentimentalnosti, tako v besedilih kot melodijah (avtor glasbe **Uroš Buh**). Čustvenost tako ni ponujena le kot razlog, zaradi katerega se odrski liki še upirajo »krasnemu novemu svetu«, temveč z njo uprizoritev prekriva tudi okornost in nejasnost svoje kompozicije (ne)srečnega sveta ter jo uporablja kot vezivo gledališke skupnosti – glede na svojo pozicijo paradoksalno prav kot njen sedativ (ali tabletko sreče), ki naj potolaži s trenutkom neobvezujoče sprostitve. x

ODER

Jure Novak: Karaok

Režija Jure Novak

Mestno gledališče ljubljansko

V Karaokah čustvenost ni ponujena le kot razlog, zaradi katerega se odrski liki še upirajo »krasnemu novemu svetu«, temveč z njo uprizoritev prekriva tudi okornost in nejasnost svoje kompozicije (ne)srečnega sveta. Peter Giodani